

tur, actione in eam rem proposita, cogeris exolvere. PP. 8. Kal. Septembr. DUB. ASPRIS CONSS. 213.

De contractibus servorum.

2. Imp. ALEXANDER A. Callisto.

Ex contractibus servorum, quamvis de peculio ¹ duntaxat domini teneantur, de eo tamen, quod in rem eorum versum ² est, vel cum infitore ex causa cui praeponitus fuit, contractum est etiam in solidum conveniri posse dubium non est. PP. Kal. Maji, ALEXANDRO A. II. & MARCELLO CONSS. 227.

De deposito.

3. Idem A. Martia.

Institutori tibi adversus eum actio competit, a quo servum mensa prepositum dicitis, si ejus negotii causa quod per eum exerceretur, depositum est; pecuniam, nec redditum, potest probari. PP. Nonis Maji, AGRICOLA & CLEMENTINO CONSS. 231.

De muliere.

4. Imp. DIOCLET. & MAXIMIANUS AA. & CC. Antigona. **E**t ⁴ si a muliere ⁵ magister ⁶ navi praeponitus fuerit, ex contractibus ejus ea exercitoria actione ad ⁷ similitudinem institutori tenetur. PP. 13. Kal. Novemb. Sirmii, CC. CONSS. 293.

Mandatum de mutua pecunia accipienda.

5. Idem AA. & CC. Caio. **S**i mutuam pecuniam accipere a [te] Demetrio Domitianus mandavit, & Shoc posse probare confidit, ad ⁸ exemplum institutori eundem [Domitianum] Iapud competentem judicem potes convenire. Dat. 4. Kal. Novemb. ipsi CC. & CONSS. 294.

De voluntate domini.

6. Idem AA. & CC. Onesima. **Q**ui fecutus domini voluntatem, cum servo ipsius habuit contractum: ad instar [actionis] institutori recte in solidum ⁹ dominum convenient. Dat. 14. Kal. Decemb. CC. CONSS. 293.

TIT. XXVI.

QUOD CUM ¹⁰ EO, QUI IN ALIENA POTESTATE EST, NEGOTIUM GESTUM ESSE DICETUR; VEL DE PECULIO II, SIVE QUOD JUSSU 12, AUT DE IN REM VERSO 13.

De filiosam, tutore, vel curatore.

1. Imp. SEVERUS & ANTONINUS AA. Aelio. **C**um filiusfamilias tutor ¹⁴ aut curator datur ¹⁵, pater tutela vel negotiorum gestorum judicio de peculio & de in rem verso convenientius est. Quod si voluntate ¹⁶ ejus filius decurio fit creatus, & a magistratus tutor constitutus, pater in solidum ¹⁷ satisfacere cogitur: cum id onus exemplo caterorum munerum ciuilium introductum intelligatur. Dat. 7. Idib. Novemb. DEXTRO II. & PRISCO CONSS. 197.

De filio, qui absinuit hereditate paterna.

2. Idem AA. Annio. **E**ius rei nomine, de qua cum filiosfamilias contractum est, sive sua voluntate, sive ejus, in cuius potestate fuit, sive in peculium ipsius, sive in rem patris ea pecunia redacta est: si paterna hereditate absinuit, actionem, nisi in ¹⁸ id, quod facere posit, non dari perpetui Edicti ¹⁹ interpretatione declaratum est. PP. 8. Kal. Decemb. DEXTRO II. & PRISCO CONSS. 197.

De mutuo.

3. Imp. ANTONINUS A. Artemoni. **E**tiam si non mandante ²⁰, neque jubente, neque subscripte ²¹ domina, pecuniam mutuam servo Prifica dedit, tamen ea quantitas si in rem dominae ejus iustis erogationibus versa est, de in rem vero apud suum judicem eam conveni: conlecturus secundum juris formam id quod tibi deberi apparuerit, Dat. 3. Kal. Jul. LATO & CEREALE CONSS. 216.

De filio, qui absinuit hereditate paterna.

4. Idem A. Lucio. **S**ex contractu patris iussu ²² ejus mutuam pecuniam accepisti, teque ejus hereditate abstines, fructu veriseris, ne a creditoribus ejus conveniaris. Dat. 5. Kal. Jan. MESSALA & SABINO CONSS. 215.

¹ Peculio rei domini obligantur ex servorum contractu. ² L. 1. §. ed. 2. ³ EX deposito factu spud institutori, tenuerit institutor dominus. ⁴ Synop. Baf. 53. iii. 1. cap. 1. ⁵ Cum exercitor aut magister ^{(volumen@) Gracie} a muliere navi praeponitus fuit, si quis est deliquerit, tenuerit ipse, non mulier. ⁶ Harm. i. §. 8. ex contractu vero magistris, mulier tenet potest, ut hic in res mulieris his contractu. ⁷ Schol. Synop. Baf. 18. iii. 1. cap. 13. ⁸ L. 1. §. 16. ff. de exercitoria. ⁹ Non. Mart. ¹⁰ de negotiis & servis, curator rerum ipsius mulieris. ¹¹ Quippe si institutor mulier preponat, institutor tenuerit. ¹² Synop. ibid. 8. L. 19. prim. ff. de institutori. ¹³ Vid. 1. 2. in fin. 8. ed.

10. 4. Instit. 7. & 14. D. 5. add. Oldendorp. Clasf. 4. art. 7. ¹¹ §. 4. Instit. quod tam eo. & 15. D. 1. 2. ¹² 1. 1. Instit. quod tam eo. 12. §. 4. ¹³ §. 9. ult. Instit. quod tam eo. 15. D. 3. & 18. Eleg. 7. ¹⁴ 1. 1. De decurio. ¹⁵ 1. 1. S. ne filius pro patre.

15. v. Molinatis adl. 1. in pinc. n. 35. ff. de verb. oblig. Vitalis lib. 2. variar. lec. 1. 26. Mod. 16. Secus si invito. d. 1. 1. ¹⁷ Inio de peculio tantum, & de in rem verso. 1. 3. §. ult. ff. de pecul. 1. 1. in fin. ff. de magistr. convn. 1. 2. §. penult. ff. ad munici. Sed hic tacite rem pupilli faciunt fore; ¹⁸ lib. Rempublicam falvam, tunc tamen promitt. vide in hanc *volumen@ Gracie* Cijac. 1. 3. obfor. 34. ¹⁹ L. 2. ff. ed. 1. 49. ff. de re iudicata. ²⁰ 1. 1. 2. ²¹ 1. 1. 2. ff. de pecul.

22. Subscriptio vim haber mandat. 1. 1. 3. 4. ff. quod iussu. ²³ Finisfamilias major fidejubere potest pro alio. 1. 3. §. 5. 8. 9. ff. de peculio. facit 1. 39. ff. de obligat. ²⁴ Quid si pro parte? vid. 1. 8. 3. de fidejubitoribus. ²⁵ De antichreli vid. 1. 11. 1. 14. 1. 17. 3. de ajuris. ²⁶ 3. ff. de pign. & hypot. Cijac. 3. obf. 35. Goti. Antichreli iure civili permittit sit etiam fructus legitimum viatuarum modum excedant, si modo incertus sit fructuum eventus. 1. 17. Cod. de ajuris, alias fort impetrandum quod legitimum viatuarum modum excedit. arg. 1. 14. C. de ajuris, vid. Morlac. ad 1. 14. C. & 1. 36. ff. eodem. Ann. Robert. rei iudicat. lib. 2. c. 8. Joann. a Sande, lib. 3. tit. 12. depn. 10. S. L. Iure Canonicu prohibita est. cap. ad nostram 7. extit. de jure iur. cap. 1. plures. cap. 8. conquestus. de

Defidejussione.

5. Imp. ALEXANDER A. Asclepiadi.

Nulla res prohibet filiosfamilias ²³, si pro aliis ²⁴ maiores vigintiquinque annis fidejusserint, actione competenti adversas eos teneri. Sed si duntaxat de peculio tecum agatur, defensionibus, si que tibi competunt, iteris. PP. 6. Id. Decemb. MAXIMO II. & AELIANO CONSS. 224.

De habitatione a servo mutuam accipiente concessa.

6. Imp. VALER. & GALLIEN. AA. & VALER. C. Matrono.

Servus tuus sine permisso tua accepta pecunia mutua, in ²⁵ usuraram vicem habitandi facultatem [creditori] concepit: nullo iure adverfaris tuus hospitium ²⁶ ex hac causa sibi vindicat: cum te servi factum non obligaverit, & ingrediens ²⁷ rem tuam, contra vim ejus, auctoritate competentis judicis protegeris. Dat. 12. Kal. Jul. A MILIANO & BASSO CONSS. 260.

De mutuo.

7. Imp. DIOCLET. & MAXIMIANUS AA. & CC. Crescenti.

Et ²⁸ qui servo alieno dat pecuniam mutua, quamdiu superest ²⁹ servus, item post mortem [ejus] intra annum de peculio in dominum competere actionem: vel ³⁰, si in ³¹ rem domini vera sit hac quantitas, post annum etiam esse honoriam actionem, non est ambiguus iuri. Quapropter si quidem in rem domini pecunia vera est: heredes ³² ejus convenire potes de ea summa, quæ in rem ipsius processit. Si vero hoc probari non potest: conquisens est, ut superfite quidem servo dominum de peculio conveniens: vel si jam servus rebus humanis exceptus est, vel distractus, seu manumisitus, nec annus excepsit; de peculio, quodcumque aduersus eum experiri possit.

§. 1. Alioquin ³³, si cum libero res ejus agente, cuius precibus meministi, contractum habuisti, & ³⁴ ejus ³⁵ personam elegeris: pervides contra dominum nullam te habuisse actionem, nisi vel in rem ejus pecunia processit, vel hunc contractum ratum ³⁶ habuit. Dat. Non. April. BYZANTI. AA. CONSS. 287.

Si pater mandavit, vel iussit, vel fidejussit.

8. Idem AA. & CC. Diogeni 37.

Si mandator ³⁸ pro filio tuo exiitisti, vel iussi tuum cum eo, quem in potestate tunc habuisti, contractum est: intelligis & sorti & nituis te parere oportere, si te his omnibus obligasti, utres, que pignoris iure detinuntur, liberari possint. Quod si fidejussor credi pecunia intercessisti: teneri te ex ea obligatione, explorati juris est. Dat. 3. Kal. Maji, CC. CONSS. 293.

De contractu filiam.

9. Idem AA. & CC. Isidor.

Sex ³⁹ allo contractu, non ex illicita mutu datione debitor exitisti, vel quod patrem ⁴⁰ tuum in fidem suscepisti: tam in patris positus potestate jure teneris, quam etiam morte generoris sui iuri effectus. Et si quidem patrines exitisti, in solidum: aliquo in quantum facere potes, secundum Edictum formam. Sed & si per emancipationem ⁴¹ tui ⁴² juris effectus es: similiter conveniri te posse, debes intelligere. Dat. 6. Idus April. BYZANTI. CC. CONSS. 293.

De venditione.

10. Idem AA. & CC. Diogeni & Aphrodisio.

Si ⁴³ liberam ⁴⁴ peculii administrationem habentes, equas de peculio cum foeti servi vendorint, reprobandi contractum dominus nullam habet. Quod si non habentes liberam peculii administrationem, rem dominicam eo ignorantे distractarunt: neque dominum, quod ⁴⁵ non habent, in alium transferri possunt, neque conditionem eorum servilem scientibus [empitoribus] possessionis iustum affectu iniitum. Unde non immittere, ne longi temporis prescriptionem hujusmodi possessoribus prodesse manifestetur. ⁴⁶ Ideo res mobiles elementes [a servo] etiam iuri ⁴⁷ actione tenentur. Dat. 5. Non. Octobr. Sirmii, CC. CONSS. 293.

De contractu cum ancilla.

11. Idem AA. & CC. Attalo.

Cum ancilla ⁴⁸ contrahenti (quam iure non obligati [posse] constat) ad verius dominum in quantum locupletius ⁴⁹ ejus peculum factum est, ea superfite, ac post mortem [ejus] intra utilem annum dandam actionem non ambigitur. Dat. Prid. Kal. Decemb. CC. CONSS. 293.

An & quatenus dominus per servum obligetur.

12. Idem AA. & CC. Victor.

Servis. Tesser. deif. 78. Costal. ad 4. 1. 33. ff. de pign. act. Borchoiten de usur. cap. 6. Ans. 26. Servus in prejudicium domini, non transferri possentem rei dominice. ⁵⁰ Cuiusdam exercitor aut magister ^{(volumen@) Gracie} a muliere navi praeponitus fuit, si quis est deliquerit, tenuerit ipse, non mulier. ⁵¹ Harm. i. §. 8. ex contractu vero magistris, mulier tenet potest, ut hic in res mulieris his contractu. ⁵² Schol. Synop. Baf. 18. iii. 1. cap. 13. ⁵³ L. 1. §. 16. ff. de exercitoria. ⁵⁴ Non. Mart. ⁵⁵ de negotiis & servis, curator rerum ipsius mulieris. ⁵⁶ Quippe si institutor mulier preponat, institutor tenuerit. ⁵⁷ Synop. ibid. 8. L. 19. prim. ff. de institutori. ⁵⁸ Vid. 1. 2. in fin. 8. ed.

59. 4. Instit. 7. & 14. D. 5. add. Oldendorp. Clasf. 4. art. 7. ⁶⁰ 1. 1. 2. ⁶¹ 1. 1. 2. ff. de pecul. ⁶² 1. 1. 2. ff. de fidej. ⁶³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁶⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷² 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁷⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸² 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁸⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹² 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ⁹⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰² 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹⁰⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹² 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁵ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁶ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁷ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁸ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹¹⁹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹²⁰ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹²¹ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹²² 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹²³ 1. 1. 2. ff. de obligat. ¹²⁴ 1. 1. 2. ff. de obligat